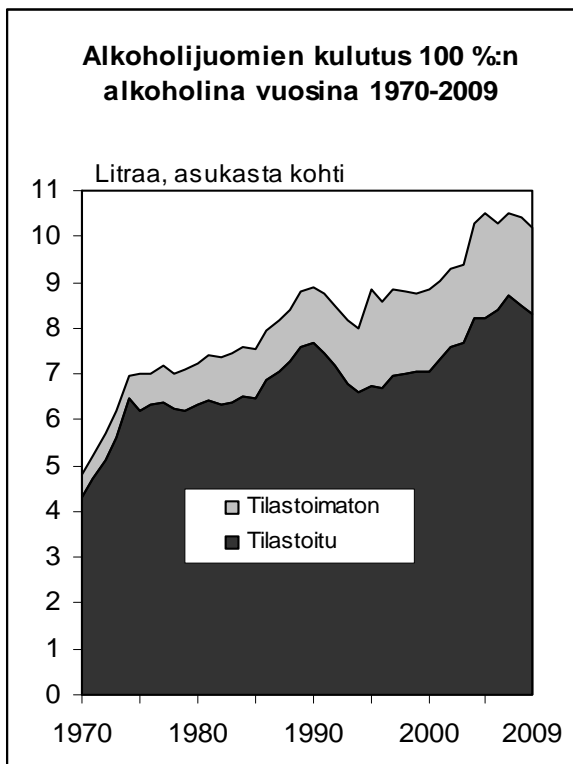

Tiedustelut: Valvira: Lennart Wahlfors puh. 09 7729 2417, gsm 050 324 9704
THL: Marke Jääskeläinen puh. 020 610 7654
Esa Österberg puh. 020 610 7018, gsm 0400 417 514

Alkoholijuomien kulutus vuonna 2009

	tuh.ltr	+ - % 09/08
Väkevät juomat	31 600	- 7,5
Väkevät viinit	4 447	- 4,3
Miedot viinit	59 848	0,5
Siiderit	51 442	- 10,3
Long drink -juomat	47 391	11,4
Mallasjuomat	441 139	- 1,2
Yhteensä 100 %:n alkoholina	44 369	- 2,5

Kokonaiskulutus asukasta kohti 100 %:n alkoholina

	1995	2003	2005	2008	2009
Tilastoitu kulutus	6,7	7,7	8,2	8,5	8,3
Tilastoimaton kulutus	2,1	1,7	2,3	1,9	1,9
Kokonaiskulutus	8,8	9,4	10,5	10,4	10,2

Alkoholin tilastoitu kulutus väheni

Alkoholijuomien tilastoitu kulutus oli vuonna 2009 ennakkotietojen mukaan runsaat 44 miljoonaa litraa absoluuttialkoholia. Kulutus vähenyi 2,5 prosentilla edellisestä vuodesta. Asukasta kohti alkoholia kulutettiin 8,3 litraa. Alkoholin tilastoitu kulutus on kuitenkin vielä lähes 10 prosenttia korkeampi kuin vuonna 2003.

Alkoholijuomien vähittäismyynti Alkon myymälöissä pieneni 3,7 prosenttia ja kasvoi elintarvikeliikkeissä 0,3 prosenttia. Koko vähittäismyynnin lasku oli 1,7 prosenttia. Anniskelumyynti väheni noin seitsemän prosenttia edellisvuodesta. Vuodesta 1997 vuoteen 2009 alkoholin anniskelukulutus on vähentynyt lähes kolmanneksella.

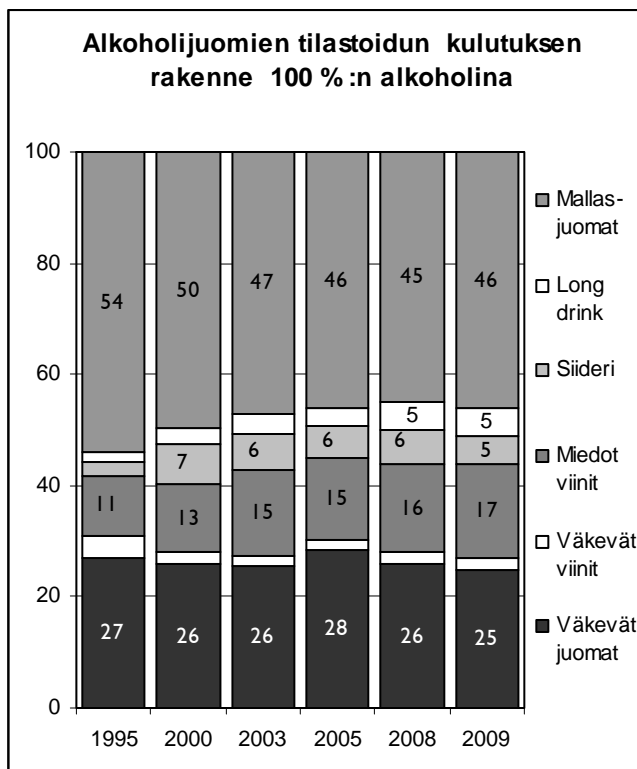
Vähittäismyynnin osuus tilastoidusta alkoholin kulutuksesta nousi 86 prosenttiin. Alkon myynnin osuus laski 42 prosenttiin ja elintarvikeliikkeiden osuus kasvoi 44 prosenttiin. Ravintolamyynnin osuus tilastoidusta alkoholin kulutuksesta pieneni 14 prosenttiin.

Tilastoimaton kulutus kasvoi edelleen

Virallisen kulustilaston ulkopuolelle jää niin kutsuttu tilastoimaton alkoholinkulutus eli matkailijoiden tuoma alkoholi, laillinen ja laitton kotivalmistus, suomalaisten ulkomailla kuluttama alkoholi sekä salakuljetus ja korvike-alkoholit. Matkustajatuonti kattaa nykyään noin kolme neljänestä tilastoimattomasta kulutuksesta, kun sen osuus vuonna 2003 oli noin puolet.

Vuonna 2008 alkoholijuomien matkustajatuonti kasvoi runsaalla neljällä prosentilla edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2009 kasvu jatkui matkustajatuonnin lisääntyessä 8 prosentilla. Long drink -juomien ja oluen tuonti lisääntyi erittäin voimakkaasti, mutta myös välituotteiden, siiderien ja viinien tuonti lisääntyi selvästi. Väkevien alkoholijuomien tuonti puolestaan väheni hieman. Kasvusta huolimatta matkustajatuonnin määrä 100 %:n alkoholina jäi vuonna 2009 pienemmäksi kuin mitä se oli ollut matkustajatuonnin huippuvuonna 2005.

Vuodesta 2008 vuoteen 2009 muiden tilastoimattoman kulutuksen erien yhteismäärä on vähentynyt hieman kun laitton valmistus ja salakuljetus vähenivät neljänneksellä. Tilastoimaton alkoholinkulutus kasvoi viime vuonna neljä prosenttia ja se oli noin 1,9 litraa 100 %:n alkoholia asukasta kohti. Sen osuus kokonaiskulutuksesta oli vajaa 19 prosenttia.

Alkoholijuomien kokonaiskulutus laski ja hinnat nousivat

Alkoholijuomien kokonaiskulutus oli vuonna 2009 noin 10,2 litraa asukasta kohti eli lähes kaksi prosenttia pienempi kuin vuonna 2008. Kokonaiskulutuksen lasku johtuu tilastoidun kulutuksen eli kotimaan myynnin vähenemisestä.

Alkoholijuomien nimellishinnat nousivat vuonna 2009 ennakkotietojen mukaan noin 6,2 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2009 keskimääräinen inflaatio oli 0,0 prosenttia, joten myös alkoholijuomien reaali hinnat olivat noin 6,2 prosenttia korkeammalla tasolla kuin vuonna 2008.

Jakelutien mukaan tarkasteltuina alkoholijuomien nimellishinnat nousivat vuonna 2009 edellisvuodesta vähittäismyynnissä noin 6,9 prosenttia ja anniskelumyynnissä noin 4,8 prosenttia.

Vuonna 2009 alkoholijuomien reaali hinnat olivat edelleen noin 5,8 prosenttia matalammalla tasolla kuin vuonna 2003.

Kulutuksen rakenteessa ei merkittäviä muutoksia

Vuodesta 2008 vuoteen 2009 väkevien juomien tilastoitu kulutus vähentyi 100 %:n alkoholina 7,2 prosenttia, mutta oli vielä lähes 10 prosenttia korkeampi kuin vuonna 2003. Siiderin kulutus vähentyi 10 prosenttia, väkevöityjen viinien 3 prosenttia ja mallasjuomien kulutus prosentin. Sekä Alkossa ja ravintoloissa myytävän vahvan että elintarvikeliikkeissä myytävän käymisteitse valmistetun miedomman long drinkin kulutus kasvoi 10 prosenttia. Myös mietojen viinien kulutus kasvoi edelleen noin prosentilla.

Vähittäismyymälöiden ja ravintoloiden määrät vähenivät

Alkoholijuomien jakeluverkosto 2009

	vuosi	muutos
	2009	09/08
Alkon myymälät	346	+ 2
Alkon luovutuspaikat	122	- 2
Elintarvikeliikkeet	5 947	- 146
Tilaviini- ja sahtimyymälät	40	- 4
A- ja B-ravintolat	6 039	+ 75
C-ravintolat	2 259	- 99
Ravintolat yhteensä	8 298	- 24

Anniskeluravintoloiden kokonaismäärässä ei tapahtunut merkittävää muutosta. Vuodesta 1995 ravintoloiden kokonaismäärä on vähentynyt 1 247:llä siten, että enintään 4,7 tilavuusprosenttisia juomia anniskelevien C-ravintoloiden määrä on vähentynyt 3 794:llä ja kaikkia alkoholijuomia anniskelevien ravintoloiden määrä on lisääntynyt 2 547:llä. Alkon myymälöiden määrä on lisääntynyt samana aikana 95:llä ja elintarvikeliikkeiden määrä on vähentynyt 2 129:llä.

Alkoholin käytön aiheuttamat haitat rasittavat yhteiskuntaa

Alkoholin kulutuksen kasvu 2000-luvulla on näkynyt alkoholin käytön aiheuttamien terveydellisten ja sosiaalisten haittojen määrässä. Ennakkotietojen mukaan haittojen kasvu näyttäisi hidastuneen.

Vuoden 2009 ennakkotietojen mukaan poliisin kotihälytysten määrä väheni 2,6 prosenttia. Ennakkotietojen mukaan poliisin tietoon tulleiden pahoinpitelyrikosten kokonaismäärä väheni yli 5 prosenttia, ja törkeät pahoinpitelyt vähenivät lähes 7 prosenttia. Rattijuopumustapausten määrä väheni noin 10 prosenttia. Myös päihtymyksen takia säilöön otettujen määrä väheni noin 7 prosenttia. Pahoinpitelyrikosten määrä oli edelleen vuonna 2009 korkeammalla tasolla kuin vuonna 2003. Sen sijaan törkeiden rattijuopumusten ja päihtyneenä säilöön otettujen määrät olivat vähentyneet vuoteen 2003 verrattuna.

Vuoden 2009 tilastotiedot alkoholiehtoisista kuolemantapauksista ja sairaanhoitajaksoista valmistuvat tämän vuoden lopulla. Vuonna 2008 alkoholin käytön seurauksena kuoli 3119 henkeä. Alkoholisairauksiin tai alkoholimyrkytykseen kuolleiden määrä pysyi suunnilleen samalla tasolla kuin edellisellä vuonna. Vuoteen 2003 nähden alkoholisairauksiin tai -myrkytykseen kuolleita oli kuitenkin edelleen yli 600 henkeä enemmän. Tapaturmaan tai väkivaltaan päihtyneenä kuolleiden määrä kasvoi vuonna 2008 lähes 5 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Määrä on vuoden 2003 tasolla. Alkoholisairauksien hoitajaksojen määrä väheni vuodesta 2007 yli 2 prosenttia. Sairaaloissa kirjattiin 26157 hoitajaksoa, joissa alkoholisairaus oli päädiagnoosina. Tässä on lisäystä noin 8 prosenttia vuoteen 2003 nähden.